

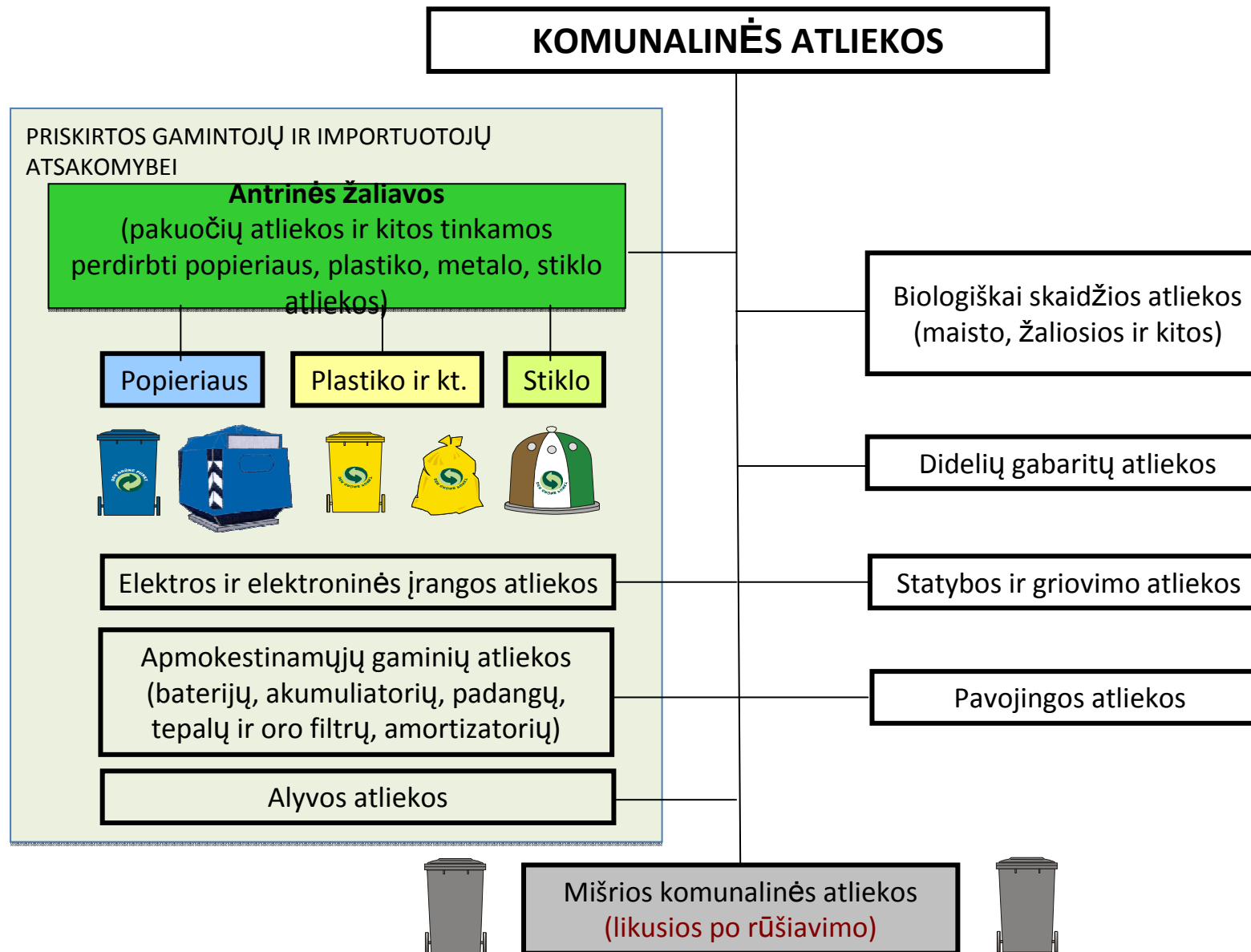
Licencijuota gamintojų ir importuotojų organizacija
Viešosioji įstaiga „ŽALIASIS TAŠKAS“

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ORGANIZAVIMAS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTE

KLAIPĖDA, 2014-06-19

*Generalinis direktorius Kęstutis Pocius
tel. (8 658) 00688, kestutis.pocius@ztl.lt*

Savivaldybės, taikydamos įvairius atliekų surinkimo būdus ir priemones, privalo užtikrinti, kad jų valdomose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose asmenims rūšiuojant atliekas jų susidarymo vietoje atskirai būtų surenkamos šios atliekos:

Priimtomis įstatymų pataisomis numatyti du sutarčių sudarymo lygiai

Dvišalės sutartys:

1. Licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos
2. Savivaldybės arba įgalioti RATC

- Dėl:
 - rūšiuojamojo pakuočių atliekų surinkimo organizavimo tvarkos
 - surinkimo infrastruktūros plėtros finansavimo tvarkos
 - visuomenės informavimo ir švietimo
 - pakuočių atliekų surinkėjų parinkimo tvarkos

Trišalės sutartys

1. Licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos
2. Savivaldybės arba įgalioti RATC
3. Pakuočių atliekų surinkėjai

- Dėl:
 - komunalinių atliekų sraute susidarantių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo
 - teikiamų paslaugų finansavimo
 - pakuočių atliekų sutvarkymą patvirtinančių dokumentų pateikimo

Pagrindiniai spręstini UŽDAVINIAI:

- 1 Atliekų turėtojų **aprūpinimas surinkimo priemonėmis**
- 2 **Tvarkos ir paskatų** naudotis jomis **nustatymas**
- 3 Kvalifikuotų ir **pajėgių** atliekų **surinkėjų parinkimas**
- 4 **Efektyvus** surinktų atliekų **paruošimas** naudoti
- 5 **Aiškus** ir pakankamas veiklos **finansavimas**

Esama PADĖTIS (4)

- ✓ Atliekų turėtojai nepakankamai aprūpinti individualaus ir viešo naudojimo rūšiuojamojo pakuočių atliekų surinkimo priemonėmis:
- surinkimo priemonių panaudojimas individualiose namų valdose tik pradedamas (iš bendro poreikio – **700÷800** tūkst. vnt. šios paskirties konteinerių – tik **66'000** vnt. pradėti naudoti bei numatyta 2014 m. pastatyti dar **53'000** vnt.);
- viešo naudojimo surinkimo priemonių kiekis ir būklė, naudojimosi patogumas, pasiekiamumas bei aptarnavimo paslaugų kokybė daugumoje savivaldybių nepatenkinama (iš bendro kiekio – **21'700** vnt. šios paskirties konteinerių – iki **7'000÷8'000** vnt. reikia atnaujinti ir papildomai pastatyti dar **8'000÷9'000** vnt. reikiamam pasiekiamumui ir naudojimosi patogumui užtikrinti, įvertinant tai, kad keletoje miestų savivaldybių pradėtos svarstyti pusiau įkastų ir požeminių konteinerių įrengimo galimybės – Klaipėdos ir Vilniaus miestuose).

Siektini TIKSLAI

- ✓ Valstybinio atliekų tvarkymo plano (VATP) projekte yra numatoma plėtoti rūšiuojamojo pakuočių atliekų surinkimo iš komunalinių atliekų srauto sistemas, savivaldybėms numatoma prievolė užtikrinti, kad **iki 2020 metų mažiausiai 50 proc.** (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių **popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti, o iki 2018 metų** užtikrinti, kad visų miestų gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose vidutinis **atstumas iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių būtų ne daugiau kaip 150 m.**
- ✓ **PAGRINDINIS TIKSLAS** – užtikrinti pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos komunalinių atliekų sraute išvystymą pagal VATP numatomas nuostatas ir reikalavimus.

Nusistatomi PRIORITETAI

Aprūpinimas atliekų turėtojų – pirmoje eilėje gyventojų – rūšiuojamojo pakuočių atliekų surinkimo priemonėmis, vadovaujantis šiomis prioritetinėmis nuostatomis:

- kiekvienai namų valdai (kuri gali būti aptarnaujama individualiais atliekų surinkimo konteineriais) pateikiamas 2-jų konteinerių komplektas - 120 l ir 240 l talpos (atskiram pakuočių atliekų surinkimui);
- viešo (kolektyvinio) naudojimo specializuotais 3-jų konteinerių (STIKLAS, POPIERIUS, PLASTIKAS) komplektais gali naudotis ne didesniu kaip 150 metrų atstumu nuo jų esančių daugiabučių namų gyventojai, ir vienu komplektu vidutiniškai naudojasi ne daugiau kaip 300 gyventojų. Šie specializuoti konteineriai yra statomi kartu su mišrių atliekų surinkimui skirtais konteineriais arba kiek galima arčiau mišrių atliekų surinkimo vietų.

Papildomų surinkimo priemonių POREIKIS

- ✓ Būtina įsigyti ir pastatyti papildomas surinkimo priemones:
 - **300-350 tūkst. vnt. 120 l talpos** konteinerius **stiklinės** pakuotės atliekų surinkimui ind. namų valdose;
 - **300-350 tūkst. vnt. 240 l talpos** konteinerius **kitų pakuotės atliekų** surinkimui ind. namų valdose;
 - **15'000-17'000 vnt.** specializuotų viešo naudojimo konteinerių pakuotės atliekų surinkimui daugiabučių gyvenamųjų namų kvartaluose ir kitose viešose vietose (įskaitant pusiau įgilintus ir požeminius konteinerius kai kuriuose miestuose);
 - **1'000-2'000 vnt.** specializuotų individualaus naudojimo konteinerių komplektų pakuotės atliekų surinkimui įstaigų, HoReCa objektų ir smulkaus verslo teritorijose.

Papildomų surinkimo priemonių įrengimas

- ✓ Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę pagal nustatytus teisės aktų ir sudarytų sutarčių dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų reikalavimus užtikrina atliekų tvarkytojas, teikiantis šią paslaugą. Už atliekų tvarkytojo teikiamos paslaugos kokybės priežiūrą ir kontrolę, už šios paslaugos nepertraukiamą teikimą atsakinga atitinkamos savivaldybės vykdomoji institucija.
- ✓ Savivaldybės privalo įgyvendinti valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane joms nustatytas užduotis šiame plane nustatytais terminais ir užtikrinant plane numatytus minimalius reikalavimus:
 - užtikrinti antrinių žaliavų rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams;
- ✓ Gamintojų ir importuotojų pareigos:
 - dalyvauti organizuojant pakuočių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose;
 - apmokėti pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas.

Planai 2014-2015 Klaipėdos regione

- ✓ Ind. gyvenamųjų valdų aprūpinimas konteineriais pakuotės atliekų surinkimui (tvarkytojų nuosavomis ir skiriamų dotacijų lėšomis):
 - ✓ 2 000 papildomų konteinerių (po vieną 240 l talpos konteinerį valdoje skirtą stiklo pakuotėms su atskirais maišais kitoms pakuotėms) pastatymas Klaipėdoje.
 - ✓ 1 700 papildomų konteinerių komplektų (po vieną 120 l talpos ir 240 l talpos konteinerius valdoje) pastatymas Klaipėdos rajone, 1 230 konteinerių Kretingos rajone, 1 000 kontenerių Palangoje, 2 400 konteinerių komplektų Šilutės rajone.
- ✓ Trūkstančių konteinerių įsigijimo ir pastatymo atskiram pakuočių atliekų surinkimui viešajame sektoriuje ir juridinių asmenų valdose organizavimo per artimiausius 2-3 metus veiksmų planų parengimas savivaldybėse.
- ✓ Pakuočių atliekų tvarkymo paslaugų kaštų kompensavimo gamintojų ir importuotojų lėšomis padidinimas:
 - ✓ skatinant geriau aptarnauti ind. namų valdas ir surinkti iš jų didesnius pakuočių atliekų kiekius;
 - ✓ sudarant galimybę daugiau surenkamų plastikinių pakuočių atliekų paruošti panaudojimui (mažiau jų šalinant sąvartyne).

Pakuočių atliekų ir kartu su jomis surenkamų kitų tinkamų perdirbti atliekų užimami tūriai, m³

Namų valdoje ir butuose susidaro pas:

	1 gyv.	2 gyv.	3 gyv.	4 gyv.	
Stiklinių pakuočių bei kitos stiklo atliekos	0,05	0,11	0,16	0,21	per metus
Popierinių ir kartoninių pakuočių bei kitos popieriaus atliekos	0,34	0,68	1,02	1,36	
Plastikinių, metalinių, kombinuotų ir kitų pakuočių atliekos bei kitos AŽ	0,68	1,36	2,05	2,73	
Iš viso:	1,1	2,2	3,2	4,3	
Likusių (nerūšiuotų) buitinių atliekų tūris, m ³	0,8	1,6	2,4	3,2	

Nerūšiuotų atliekų **tūrio** dalis, % **42%**

Nerūšiuotų atliekų **svorio** dalis, % **77%**

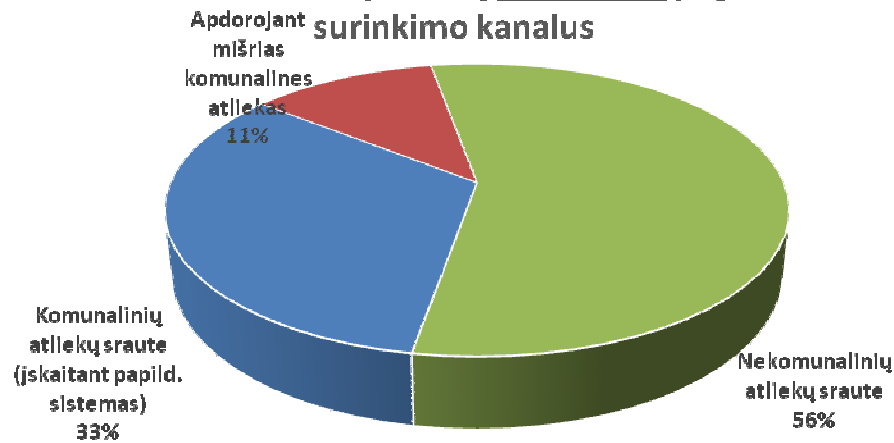
ŠITAI DAŽNIAUSIAI ATRODO MŪSŲ NERŪŠIUOTOS KOMUNALINĖS ATLIEKOS

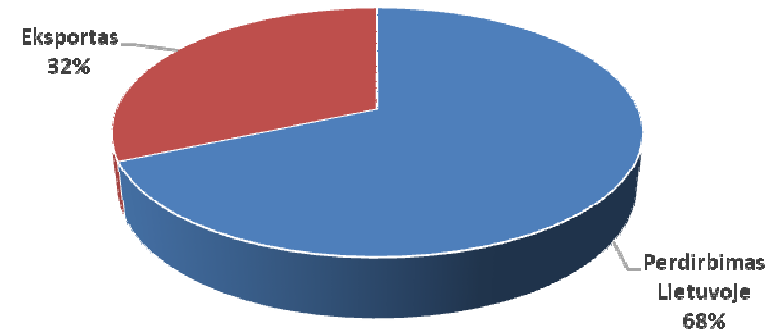
Žaliojo taško surenkamų ir perdirbamų pakuočių kiekiai 2013m.

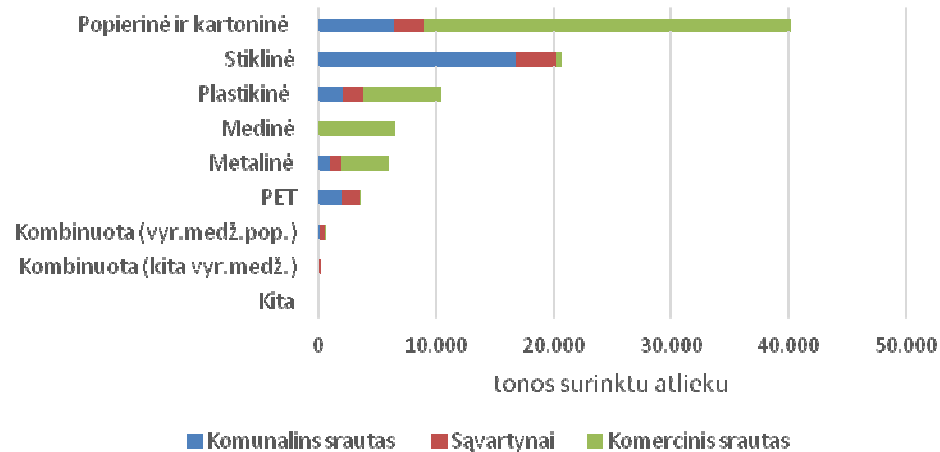
VISO Pakuočių atliekų surinkimas pagal surinkimo kanalus

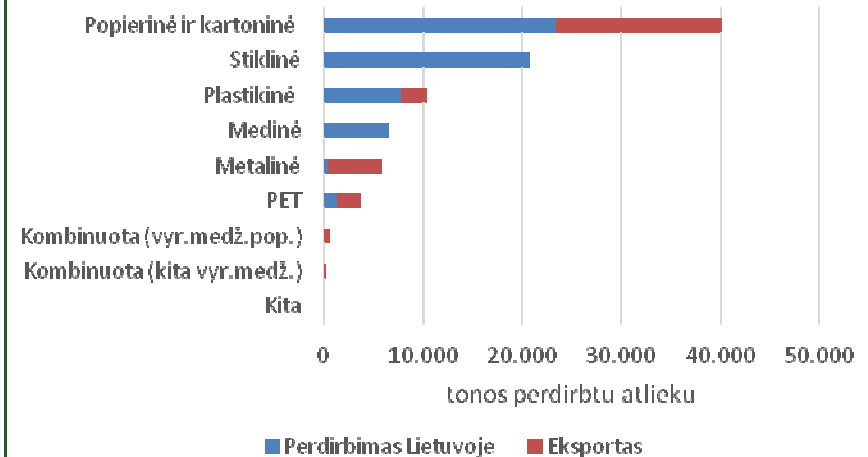
Pakuočių atliekų perdirbimas

Pakuočių atliekų surinkimas pagal surinkimo kanalus

Pakuočių perdirbimas

PAKUOČIŲ ATLIEKOS NAMŲ ŪKYJE

- ✓ Beveik visą namų ūkyje susidarančių **atliekų kiekį perkame**;
- ✓ Pirkdami supakuotas prekes susimokame už pakuočių atliekų surinkimą ir paruošimą perdirbti ar kitaip panaudoti;
- ✓ Pasinaudodami atskira pakuočių surinkimo sistema papildomai už šių atliekų tvarkymą **nemokame** (arba neturime mokėti);
- ✓ Pakuočių atliekų kiekis namų ūkyje sudaro 40-60 proc. bendro gyventojų šalinamų atliekų tūrio;
- ✓ Išmesdami pakuočių atliekas su kitomis šiukšlėmis sumokame **antrą kartą** už šių atliekų surinkimą ir nuvežimą į sąvartyną;
- ✓ Pastaruoju atveju didiname kaštus atliekų tvarkymo sistemoje ir savo išlaidas atliekų šalinimo paslaugoms apmokėti.

Atliekų tvarkymo išlaidas reguliuojame patys:

- Perkame ir **naudojame mažiau**;
- Reikalaujame sudaryti tinkamas sąlygas ir naudojamės rūšiuojamojo atliekų surinkimo nemokamomis sistemomis;
- Įprantame buityje ir darbe atskirai rinkti ir šalinti rūšiuotinas atliekas:
 - ✓ atskiras maišelis ar kibiras „po kriaukle” stikliniams ir plastikiniams buteliams, kartoniniams gėrimų pakeliams, skardinėms, plastiko ir popieriaus maišeliams, indeliams, dėžutėms ir panašiai;
 - ✓ atskirai renkame laikraščius, žurnalus, reklaminius leidinius ir kitą makulatūrą bei visas kartonines pakuotes (išskyrus gėrimų);
 - ✓ plastikinius butelius, kartoninus gėrimų pakelius bei skardines pilnai ištuštiname ir suspaudžiame, kartonines pakuotes išardome;
 - ✓ darbo vietose metame į šiukšliadėžes (be plastikinių maišelių) tik popieriaus atliekas, o kitas pakuotes ir maisto atliekas surenkame į atskiras specializuotas šiukšliadėžes, pastatytas bendro naudojimo vietose (vėliau šalinant, gal net parduodant, šias atliekas atskirai).

SU ATLIEKOMIS ELKIMĖS ATSAKINGAI ☺

AČIŪ UŽ DĖMESĮ IR SĖKMĖS

Daugiau informacijos:

<http://www.zaliasistaskas.lt/lt/partneriams/>

Ekologinių ir finansinės gerovės problemų sprendimas didžiaja dalimi yra susiję su mūsų žinojimu ir tinkamu veikimo būdu